

EDISANA EBIET: EDINAM-ASANA
Exodus 30:1-10, 40:22-28; 29:10-21;
Leviticus 4:1-12; 6:30; Mme Hebrew 13:11, 12
QYQHQ UKPEP-ÑKPQ 73

Eke Mkpawawa

IKQ IBUOT: “Da akpanikọ Fo dianare mmọ nim nọ Idem Fo: Iko Fo edi akpanikọ” (John 17:17).

Edisana Ebiet

Nnyin ima ikpep ite ke mbahare iba ke otu ita ke Ataya oro ekedi Edisana Ebiet. Mme oku ikpọñ-ikpọñ ekenyene ndiduk ebiet emi. Yak ikere ibańa nte ebiet emi akasanade.

Ekeda ata gold efuk mme ibibene esie (gold edi mbiet mfọn-mma), ndien mfọn-mma ọwọrọ edinam-asana. Se ekedade efuk esit Ataya oro ekedi ediye linen emi ekedade ubọk-usọ edọk mme cherubim edian. Nte owo odukde aka ke edisana ebiet emi ke ńkań ubọk-nnasia esie, okpokoro uyo-iso Abasi ama odu emi ekedade eti gold efuk ekanare, emi ebok uyo duopeba eke leaven miduhe okodude, emi ekedide mbiet Uyo Uwem ye udia eke spirit emi mmọ emi enamde esana enyenede ebuana. Ibat uyo oro okowut udia esien nditọ Israel kiet-kiet. Ekenyene ndikpuhọre uyo emi kpukpru urua man obufa uyo okpodu kpukpru ini. Nte afo emeti nte Jesus eketińde ete, “Ami ndi uyo uwem: owo eke etienede Mi idikpaha biọń, owo eke onyũń ọbuọtde idem ye Ami idikopke nsat-itọń tutu amama” (John 6:35). Nte afo emekeme ndikut nte Jesus emende Idemesie owut ye uduak erinyańa oto ke edibọp Ataya ye kpukpru mbana esie, ye se ekenamde ke esit?

Uńwana

Uńwana ikoduhe ke Ataya oro ke mibọhọke emi okotode uwuk utuenikań o-gold emi ekenyenede utuenikań itiaba emi ekedade ata gold enam. Emi okodu ke ńkań ubọk-ufien nte owo odukde aka ke Edisana Ebiet. Jesus eketiń ete “Ami ndi uńwana ererimbot; owo eke etienede Mi idisańake ke ekim, edi eyenyene uńwana uwem” (John 8:12). Do imokut mbiet Jesus ke uwuk utuenikań oro.

Jesus ama etiń ọnọ mbet Esie ńko, ete ke mmọ edi uńwana ererimbot. Mmọ emi eyakde idem mmọ enọ Abasi oyọhọ-oyọhọ edi ufọk-Abasi emi enọde ererimbot uńwana “Abasi etie ke Zion emi eyede ama, ayama” (Psalm 50:2). Zion edi Ufọk-Abasi mmọ emi edide Ikpan emi efọnde ema, ufọk-Abasi emi enamde asana. Emi ayamade ke ufọt ekim idiọk-ńkpọ. Edi mmọ emi enamde esana enyene idara eto uyama eke odude ke udiọk utuenikań o-gold emi odude ke Edisana Ebiet.

Itie Uwa O-Gold

Ke nsak iso usuń emi odukde ke Edisana Ebiet ekedi itie ufọp incense, emi ekenyũń ekotde itie-uwa o-gold. Ekeda gold efuk ke enyọń ye kpukpru mme ńkań esie: ke inuk kiet-kiet ama odu nduk emi mme oku ekesityetde ndusuk iyip uwa usio-isop idiọk ido emi ekedade edi man edinam mme owo esana. Mme eto, emi ekedade gold efuk kpukpru idem ema ebe ke mme mkpanuen gold emi ekeyiride ke kpukpru ńkań itie-uwa man ekpeda ebiom enye ke ini nditọ Israel esańade isań. Ekenim itie-uwa o-gold ekpere ndodobi ikpehe emi akabaharede Edisana Ebiet ye Ata Edisana Ebiet. Incense akasak do kpukpru ini nte idiọńọ ńka-iso ke akam ye itoro Abasi.

Edinam Ataya Asana

Ke utom ubọp Ataya ama okokure, Abasi ama ọnọ Moses mme item abańa edinam edisana aran emi enye edidade inam mme ńkpọ emi esana: Ataya, Ekebe Ediom, okpokoro o-gold ye mme usan esie, uwuk utuenikań ye mme usan esie, itie-uwa o-gold, itie-uwa okpoho, akpańkpań uyere mmọń kpukpru enyene ndisana man eda enam utom Abasi. Ekenyene ndiyet Aaron ye nditọ-iren esie, mme oku, aran nnyũń nyak mmọ nnọ Abasi. Aran edi mbiet Edisana Spirit emi odude ke erinyańa ye edinam-asana, edi Enye iduńkeduń nnyin ke idem tutu nnyin ibọ uduọk-mmọń Edisana Spirit.

Edinam-asana Oto Ke Iyip

Ama ada ńkpọ emi okokponde akan aran ndinam mme oku ye Ataya esana. “Enye onyũń ada iyip oro osime Ataya ye kpukpru mkpoduoho eke edade enam utom Abasi kpasuk ntre” (Mme Hebrew 9:21); ndien ke ema ekeyet mme oku idem ke mmọń enyũń eyet aran, ema ewot okukim erọń enyũń eda ndusuk iyip esie eyet ke utọń nnasia, akpan nnuen-ubọk nnasia, ye akpan nnuen-ukot nnasia mmọ, ndiwut ata oyọhọ-oyọhọ nte ke eda iyip efuk mmọ kpukpru ndinam mmọ esana. Mmọ ikekemeke ndiduk Edisana Ebiet ke Ataya oro tutu enam mmọ esana.

Tim kere nte Ataya oro akasanade, ke akpa, nnyin ima ikere ibańa nte ńkpọ emi ekedade ebọp ufọk ye mbana esie, oro edi eti gold ye ediye linen. Ema enam enye asana oto ke aran ye iyip, ema enyũń enam mme oku esana mbemiso mmọ ekekeme ndiduk Ataya oro. Nte afo ukemeke ndikut nte edisana-ido edide akpan ńkpọ ke iso Abasi?

Enye ọkọdọhọ mme owo ete “Enam idem mbufo esana ndien, enyuñ edi edisana: koro Ami nsanade” (Leviticus 11:44).

Nnyin mi ikemeke nditiñ akpan-akpan mbaña ikpọ ọfọñ-idem mme oku edi iyom nditiñ mbaña mitre, me anyanya, emi akwa oku ekedede ke ibuo esie. Do ke ekedom eti gold edian emi ekekapde mme ikọ emi, EDISANA NKPỌ JEHOVAH. Ini kiet ekedede eke mme owo ekese Aaron, oro eyeti mmọ abaña nte Abasi asanade ye ntak emi mmọ nko ekpenade esana man Abasi onyime mmọ.

Uwa Usio Isop

Nnyin imokot ke Leviticus 4 ibaña uwa idiok-ido emi ekewade abak eyen-enañ me eyen-ebot ebaña mme nsio-nsio oruk idiok-ido. Emi ikedighe ukem ye uwa usio-isop emi owo kiet-kiet akadade eyen-erọñ esie aka man ekese isop mme idiok-nkpọ esie. Ke nnyin ima ikọbọ erinyaña, imenyene erifen ke mme idiok-nkpọ eke nnyin ikanamde, ana nte nnyin inyene udọñ edinam-asana emi eyetde nda-mmana idiok-nkpọ, uduot idiok-nkpọ emi nnyin ikadade ito Adam, efep.

Ke ema ekewot eyen-enañ me eyen-ebot oro, oku ekemen ndusuk iyip oduk ke Edisana Ebiet, ekese utim ikatiaba “Ke iso Jehovah, ke iso ukara.” Ti ete ke Ekebe Ediomu ye nkpọ-itie mbom ekedu ke nkañ enyọñ-enyọñ itie-uwa o-gold, ke nkañ ikpehe eken; Abasi ama onyuñ odu do ke ufot mme cherubim ke nkañ enyọñ-enyọñ nkpọ-itie mbom. Ke ntre, ke ndisime iyip ke itie uwa o-gold, ikpehe ikpọñ okodu ke ufot esie ye Shekinah. Ema eyet ndusuk iyip ke nduk itie-uwa o-gold inañ oro.

Efọp Ke Edem Nna

Ekedi ekpri ubak uwa idiok-nkpọ ikpọñ ke ekewa ke itie-uwa okpoho. Ekeda se ikosuhode eken ekefọp kpukpru ke edem nna. Nso idi ukpep-nkpọ nnyin ke edinam oro?

Uwa usio-isop idiok-nkpọ emi ke Paul eketiñ nkpọ abaña ke Mme Hebrew 13:11, 12. Ekefọp unam emi ekedade iyip esie eduk ke Edisana Ebiet, enyuñ esimede iyip oro ke itie-uwa incense, ke edem nna, uwut-nkpọ ufen emi Jesus ọkọbode ke obot Golgotha ke edem obio Jerusalem, okonyuñ ọduokde Iyip Esie man ada anam ikot Esie esana. Paul eneñere etiñ ete: “Man Enye anam mbio-obio esana ke iyip Esiemọ.”

Iyip Nte Ata Akpan Nkpọ

Nnyin iyom ndisoño ntiñ ke edi iyip ke eda enam owo asana. Ndusuk owo eyom nnyin inim ke akpanikọ ite ke eda aran enam nnyin isana, oro edi, Edisana Spirit (edi ntre nte ke spirit odu ke nsio-nsio ini emi nnyin inyenede enọ-mfọn Abasi, koro Christ ama eñwek Edisana Spirit esin mbet Esie ke idem ke akpa usen emi Enye ekese ke mkpa (John 20:22), edi mmọ ikọbọhọ uduok-mmọñ Edisana Spirit tutu edisim Usen Pentecost). Ekeyet Aaron ye nditọ-iren esie aran, edi okosuk ana nte mmọ eyet iyip ke utọñ mmọ, akpan nnuen-ubok, ye ukot mbemiso mmọ esana ekem ndiduk Edisana Ebiet.

Mmọ efep eyom nnyin inim ke akpanikọ ite ke akpankpañ uyere mmọñ emi ekenimde ke efe esop man mme oku eyere mmọñ do ekedi mbiet edinam-asana, edi iyip ikoduhe ke akpankpañ; edi Jesus eyet nnyin isana ke Iyip Esiemọ! Nnyin ifiok ite akpankpañ oro ada ọnọ edina uduok-mmọñ (ke mmọñ).

Mmọ efep etiñ ete ke uwa inuak udia (emi uyo eke leaven miduhe, ndom uyo, aran, ye incense) ekedi mbiet edinam-asana; nko nnyin imokut ite ke iyip iduhe. Nnyin imekeme ndikut ediyak-idem nnyin nno Abasi ke mme uwa emi. Nnyin inyene ndinọ se ifonde ikan, emi idiok-nkpọ (leaven) miduhe, ndien incense emi edide akam emi ọwọrọde ke esit nnyin kpukpru ini eyeda nyak-idem nnyin ọsok Ọbọñ. Spirit (aran) eyediọñ mme uwa nnyin, edi ana nte nnyin ibet tutu eda iyip eyet esit nnyin ọyọhọ ikaba mbemiso nnyin inyene edinam-asana. (Akpa ediyet iyip ekedi ke erifen ke ini nnyin ikemende uwa eyen-erọñ nte uwa usio-isop idi).

Ikoduhe owo efep ke mibọhọke mme oku ke ekeyak eduk Edisana Ebiet. Akwa oku ekese ukwak ikpanesit emi ekedade itiat enam enyuñ ekap mme enyiñ esien Israel duopeba. Ke ntre ke akwa oku akaka ke iso Abasi ke itie-uwa o-gold ke ibuo mbio-obio man enam mmọ esana. Iyip eyen-enañ emi ekese ke itie uwa o-gold ikeyetke mme owo emi esana, edi ekedi mbiet Iyip Jesus emi ekenyenede ndidi; ndien ke ndise Enye ke mbuotidem, kpukpru mmọ ekpekekeme ndibọ edinam-asana ke idem mme usen oro, koro ema enam ndusuk owo esana.

Edisana-ido Nte Akpan Nkpọ

Nte edisana-ido edi akpan nkpọ ọnọ nnyin? Edieke Abasi ọkọdọhọde Nditọ Israel ete “enyuñ edi edisana: koro ami nsanade,” iso-utom nnyin okpon didie akan ke “eti” ini emi Jesus ama ọkọduok Iyip Esie man eda enam nnyin isana. Edieke Abasi akadade utọ akamba ini oro ke ndikut nte ke enam kpukpru nkpọ ke Ataya ererimbot emi edi edisana, ndinyuñ nkit ke mmọ emi edide edisana ikpọñ-ikpọñ ekeme ndiduk, nte afo emekere ete ke owo ekedede ekeme ndiduk ata Ataya ke Heaven ke minamke enye asana? “Etiñ enyin esaña ke emem ye kpukpru owo; enyuñ esaña ke edisana ido; koro esiode oro efep, baba owo kiet idikwe Ọbọñ” (Mme Hebrew 12:14).

Nnyin ikeme didie ndisana? Ema enyaña nnyin esio ke idiok-nkpọ nnyin oto ke editua mkpọfiok, inyuñ idọhọ Jesus ada nsọñ-urua Iyip Esie ofuk mmọ. Enye ama efep kpukpru ndudue emi nnyin ikanamde, onyuñ ọnọ nnyin

odudu okunam idiok-nkpọ aba. Edi nnyin ke idodu ke efe esop. Nnyin ikeme didie ndiduk Edisana Ebiet edieke ekpedide mme oku ikpọn ekenyene ndiduk?

Mme Ndidem Ye Mme Oku

Peter eketiñ abañā mme anditiene-Christ ete “Edi mbufo edi ubon eke emekde, edi mme oku edidem, edi edisana obio, edi ikọt eke Abasi onimde ọnọ Idem Esie, man mbufo eka eketañā mme utibe erinam Esie, emi okokotde mbufo osio ke ekim, esin ke utibe uñwana Esie” (1 Peter 2:9). John okonyuñ etiñ ete “Enye emi amade nnyin, okonyuñ adade iyip Esiemọ atat nnyin uruk idiok-nkpọ nnyin; Enye omonyuñ anam nnyin idi obio Ubọñ, idi mme oku inọ Abasi ye Ete Esie” (Eriyarare 1:5, 6).

Ke ntre edieke nnyin idide oku Abasi, nnyin nko imekeme ndida iyip uwa idiok-ido nko nduk ke Edisana Ebiet man enam nnyin isana, inyuñ iyuhọ ke uyama ye uyai esit ataya emi edade gold enam. O! Uyai emi odude ke edisana-ido! Nnyin imoduk Edisana Ebiet Abasi inyuñ idi nsañā ye Jesus, Akwa Oku nnyin. “Koro Andinam owo esana, ye mmọ emi Enye anamde esana eto kiet: ntre ke inamke Jesus but ndikot mmọ nditọ-ete” (Mme Hebrew 2:11). Nnyin imata uyo-iso Abasi eke Heaven inyuñ idara ke ubọñ ediyama emi odude ke uwuk-utuenikañ o-gold.

MME MBUME

1. Tiñ nte Edisana Ebiet eketiede. Mme anie ekekeme ndiduk enye?
2. Nso ke ekewa ke itie-uwa o-gold?
3. Udiok utuenikañ ekedi mbiet nso?
4. Okpokoro uyo-iso Abasi okowut nso?
5. Nso ikanam Jesus ọbọ ufen ke edem obio?
6. Nte edisana-ido enyene ufọn ọnọ nnyin mfin emi?